

Bevestiging van vakmanschap

NIEUWEGEIN- In de maanden mei en juni hebben Lecol Chemie uit Waalwijk en Parketfabriek Lieverdink uit Doetinchem in verschillende bijeenkomsten de zeer nuttige cursus Probleemloos Egaliseren en Q2 Installeren gegeven. Geen koffie drinken, een doorsnee verkoopverhaal aanhoren en na een uurtje of twee een leuk papiertje krijgen, bij deze cursus moesten de deelnemers echt aan de slag.

Op de laatste cursusdag hebben zich meer dan 20 geïnteresseerden aangemeld voor de cursus. Het gastvrije ROC Midden Nederland (beter bekend als Gildevaart) in Nieuwegein is de centraal gelegen locatie. De organisatie is in handen van Lieverdink (namens wie Frank Linde, Jan Kroon en Kees Pouw aanwezig zijn) en Lecol (met Pieter Pruy, Frank van Daalen, Stephan Berckmans en Gerard Kolter). Namens egalisatie- en lijmfabriek Wakol is Alexander Flemming overgekomen uit Duitsland. Er is gekozen voor een afwisseling van theoretische stof, demonstraties, een afwisselend praktijkdeel en als afsluiting een schriftelijk examen met 25 meerkeuzevragen en 1 open vraag. Hiervoor moeten de kandidaten minstens een 7 halen om gecertificeerd te worden als professioneel egaliseerder. De groep is gemotiveerd en leergerig.

Ondervloercontrole

Het theoretische gedeelte opent met de ondervloercontrole, ook volgens Lecol een must voordat een vloer wordt gelegd. De ondervloer moet droog zijn (zandcement minder dan 2% CM, met vloerverwarming minder dan 1,8% CM. Anhydriet minder dan 0,5% CM, met vloerverwarming minder dan 0,3%). Een houten ondervloer moet tussen de 9-11% restvocht bevatten), schoon (dus zo veel mogelijk ontdaan van stuc- en lijfresten), intact (grote scheuren eerst repareren en dilatatie doorzetten in het egaliseermiddel en de vloer), vast (losliggende delen repareren) en voldoende ruw. Voor het laatste geldt dat een gladde ondervloer eerst met Wakol D 3045 moet worden voorgestreekt, zo stelt Pruy. Bij een tegelvloer als ondergrond wijst hij op de zichtbare aanwezigheid van krassen ten behoeve van de hechting. Zijn deze krassen er niet, dan zal men de tegels moeten opruwen of schuren met een zwarte pad of een diamantschijf.

Opstookprotocol

Pruy wijst er op dat gaten, sleuven en dorpels in de ondervloer eerst gerepareerd moeten worden. De temperatuur van de ondervloer moet boven de 15 graden Celsius liggen, de relatieve luchtvochtigheid mag niet hoger zijn dan 75%. Bij de vloerverwarming is het van belang om te zien of deze droog of nat is aangebracht en of er een opstookprotocol is afgegeven door de fabrikant van de verwarming (dit speelt met name bij nieuwbouw woningen). Pruy: "Is dat er niet, dan raden wij aan om de verwarming de eerste week in stapjes op te stoken en de tweede week voluit te gaan. Daarna terugdraaien tot maximaal 20 gra-

den en egaliseren." Hij wees op de vaak voorkomende klacht van verwarmingsbuizen die te dicht onder het oppervlak van de dekvloer zitten: "Dat is eigenlijk een fout van de aannemer. Ik raad aan geen LVT of parket te leggen wanneer de buizen te dicht aan de oppervlakte zitten, want je krijgt een doortekening in de vloer." Egaliseren en een vloer leggen in de zomer? Vloerverwarming uit, aldus Lecol.

Voorstrijken

Pruy legt uit dat voorstrijken eigenlijk altijd vereist is: "Vanwege stofbinding, het verminderen van het zuigend vermogen

van de ondervloer, het verbeteren van de hechting met de ondervloer, het isoleren van lijm- en stucresten die niet verwijderd kunnen worden en bij het aanbrengen van een vochtscherm." Hij gaf een overzicht van de middelen die Wakol ter beschikking heeft voor het reinigen, repareren en voorstrijken voor zuigende en niet-zuigende ondergronden. Als voorstrijk zijn de Wakol D 3040 (op waterbasis, voor zuigende ondervloeren, te verdunnen met water), de Wakol D 3045 (op waterbasis, voor niet-zuigende ondervloeren, kant en klaar, voelt als vloeibaar kwartszand) en de Wakol PU 280 (Polyurethaan middel met versterkende werking, ook inzetbaar als vochtscherm). Wanneer welk middel toepassen de droogtijden en het verbruik komen ook aanbod in de cursus.

Egaliseren

Dan het egaliseren zelf, voor de meeste deelnemers iets dat ze nog niet vaak hebben gedaan. Wakol heeft de Z615 als universeel egalisatiemiddel (laagdikte 1-10 mm voor zandcement, tegels en anhydriet), de Z680 voor elastische vloerbedekking (zoals pvc en LVT op zandcement, tegels en anhydriet, laagdikte 1-5 mm) en de Z670 met microfibrillen, speciaal voor vloeren op een houten ondervloer (laagdikte 3-20 mm). Alle drie hebben een droogtijd van 24 uur voor een gemiddelde laagdikte. De drie producten voldoen aan de EU regels voor brandgedrag, drukvastheid en buig-treksterkte, zo toont Pruy, Zowel in schema's als in demonstraties wordt het mixen en aanbrengen getoond. Bij een vloer tot 40 vierkante meter kan men alleen uit de voeten, bij grotere oppervlakken is het raadzaam dat er een extra kracht is om de volgende kuip met egalisatie alvast te mixen. Pruy: "Na het goed doorroeren de egalisatie 2 minuten laten staan en dan weer doorroeren, zo reageren het water en het middel optimaal op elkaar." De verschillende rakels, prikrollers en de speciale Wakol kantenstroken (vanaf 4 mm laagdikte) komen ook aan bod en worden later in het praktijkdeel ook daadwerkelijk

gebruikt om de egalisatie te laten vloeien en te ontluichten. "De kantenstrook voorkomt ook dat je de geluidisolatie van een zevende dekvloer verliest op het moment dat de egalisatie verbonden is met de wanden. Juist vanwege de akoestiek legt men zo'n dure zwevende vloer."

Problemen oplossen

De meest voorkomende problemen bij egaliseren komen voorbij: scheuren in de egaliseerlaag? Tocht op de vloer, waardoor een te snelle droging heeft plaatsgevonden. Of een te snelle droging door direct zonlicht door de grote schuifpui (Pruy: "Ramen afplakken."). Geen kantenstroken bij een dikke laag egalisatie kan ook tot scheuren leiden, zo stelt Lecol. De slechte vloei van de egalisatie kan geweten worden aan het plaatsen van de zakken in de zon (de egalisatie wordt te vloeibaar), slechts één keer doorroeren, te weinig water gebruiken (of te warm: maximale temperatuur is 20 graden) of het niet reinigen van de kuipen nadat er 4 zakken achter elkaar in zijn geleegd (Maak je de kuipen te laat schoon, dan vloeit het middel niet meer, het reageert op de resten). Het middel verbrandt op de vloer? "Dan is er geen voorstrijkmiddel gebruikt. Het water trekt direct in de ondervloer en er is te weinig water over voor een chemische doorharding", aldus Pruy. Slechte hechting van de lijmen op de egalisatie? "Te veel water gebruikt bij de egalisatie. De kunststof dispersies komen omhoog of bij het schuren is de vloer te glad gepolijst waardoor er geen hechting meer is. Ook hier zeg ik: bij 2 kuipen na 4 zakken schoonspoelen, anders ga je het merken bij de verlijming van de vloer. De hechting is dan slecht."

Semi-tapis

Frank Linde gaf de theoretische uitleg bij Q2, het mes en groef semi-tapis van Lieverdink. De vloer is tweelaags: een berken multiplex drager van 9 mm dik met een toplaag van een van de 40 houtsoorten van de fabriek van 4 mm dik. De vloer is er als

Pieter Pruyn (midden) en Frank Linde (r) met een geslaagde kandidaat

Q2 Traditioneel in 70 x 280/350 mm visgraat/blok, 90 x 360/450 mm visgraat/blok, 120 x 480/600 mm visgraat/blok, 140 x 560/700 mm visgraat/blok of in stroken met lengtes tussen 600 en 1200 mm. Ook is er Q2 Breed (onbehandeld, met of zonder vellingskant) van 16 mm dik met een toplaat van 4,5 mm in PEFC Frans Eiken in 3 sorteringen. De afmetingen zijn 185, 225 of 245 mm stroken of Walvisgraat. De lengte van de delen loopt op aanvraag van 600 tot 2400 mm. Q2 kan verouderd worden, gekleurd, gerookt met ieder gewenst merk kleurolie. Linde noemt de voordelen van Q2: "Wanneer tapis niet past wat betreft de opbouwhoogte, bijvoorbeeld op tegels met een bepaalde hoogte, is dit een prima oplossing. De opbouw met de sleuven aan de onderkant maakt het product stabiel en goed te verwerken, de lijm dringt door tot in de sleuven. Het heeft dezelfde maten als tapis, dus er zijn geen extra monsterborden nodig. Het gaat goed samen met vloerverwarming en vloerkoeling. En je hebt geen spijkergaatjes. Het kan in 2-3 dagen gelegd worden, veel sneller dan tapis."

Leginstructie

Stap voor stap toont hij hoe Q2 gelegd moet worden met behulp van de handige Q2 Leghulpen voor visgraat en Weense/Hongarse punt: Acrylox planken met inkepingen op de verschillende breedtematen van Q2, voorzien van een verschoven hartlijn (handig voor het berekenen van het midden van de vloer), makkelijk aan elkaar te koppelen, antislip en met voorgeboorde gaten om op spaanplaat te schroeven bij het leggen van tapis.

De ondervloer stofvrij maken (na inspectie), meten en een hartlijn plaatsen, de Leghulp op de hartlijn en aan elkaar klikken. de leghulp verzwaren (bijvoorbeeld met lijmemers), de eerste rij handmatig verlijmen met de groef naar je toe, de gelegde rij verzwaren, de volgende rijen op een lijmbed inleggen, uiteindelijk de visgraat rondom uitzagen en een eventuele bies en band (die aan elkaar worden verlijmd met witte houtlijm) als één geheel rondom plaatsen. vloer stoppen indien nodig, de vloer schuren en de kanten nalopen met de Rotex na het schuren.

Geslaagd!

Twintig kandidaten hebben in groepen de door Lecol en Lieverdink opgestelde praktijkopdrachten uitgevoerd: het mixen, uitgieten en verspreiden van een egalisatie, het isoleren van lijmresten op een traptrede, het vullen van naden van een houten ondervloer, het repareren van scheuren (met giethars, ankers en kwartszand), het vullen van een dorpel en het repareren van een gat. Plus het leggen van twee rijen Q2 in visgraat. Met zichtbaar enthousiasme zijn de opdrachten uitgevoerd. Daarna is in volstrekte stilte het schriftelijk examen uitgevoerd en zijn alle kandidaten geslaagd. Van harte gefeliciteerd! Pruyn: "Dit was een zeer gemotiveerde groep die ook goede vragen stelde. We zijn blij dat we op deze manier kunnen bijdragen aan een uitbreiding van het dienstenpakket van deze parketprofessionals. Ook Frank Linde is blij voor de geslaagde egaliseerders: "Ze hoeven het nu niet meer uit te besteden. Het levert dus extra inkomsten op en het verhoogt het vertrouwen van de consument in de vakman."

“Elastilon maakt het verschil”

EINDHOVEN - Spannend is het verslag, dat, onder andere, handelt over het installeren van tweelaags parket (Q2), aldus Fred van Bers van Osbe Parket in Eindhoven. “Wel erg gecompliceerd, zeer omslachtig en vooral tijdrovend en bezwangerd met grote risico's.” Hij reageert daarmee op het betreffende artikel “Bevestiging van vakmanschap” in het vorige Parketblad.

Wat stoorde u aan het verslag van de cursus over het leggen van tweelaags parket?

“Een aantal jaren geleden heb ik in het Parketblad het tweelaags-parket al een hoog geavanceerd hightech product genoemd. Het was toen nog een nieuwe ontwikkeling, die bij de één enthousiasme en nieuwsgierigheid wekte; door de ander, uit vooroordeel en geestelijke indolentie om er zich even in te verdiepen, als een inferieur product werd afgedaan, zodat het welhaast in de doe-het-zelf branche was opgegaan. Door ons werd dit aanvankelijk miskende product al vanaf 1994 gewaardeerd, dankbaar opgenomen en met vele honderden vierkante meters aangebracht. Met name in appartementen, waar doorgaans het drie- tot vijfvoudige van een normaal woonhuis wordt gelegd. Nu wordt het, twintig jaar later, gepresenteerd als een product dat vele voordelen biedt, en feitelijk ook te bieden heeft. De ons in het verslag voorgehouden methode van het aanbrengen ervan, maakt dat een mooi en degelijk product -met vele voordelen- welhaast niet interessant meer is”

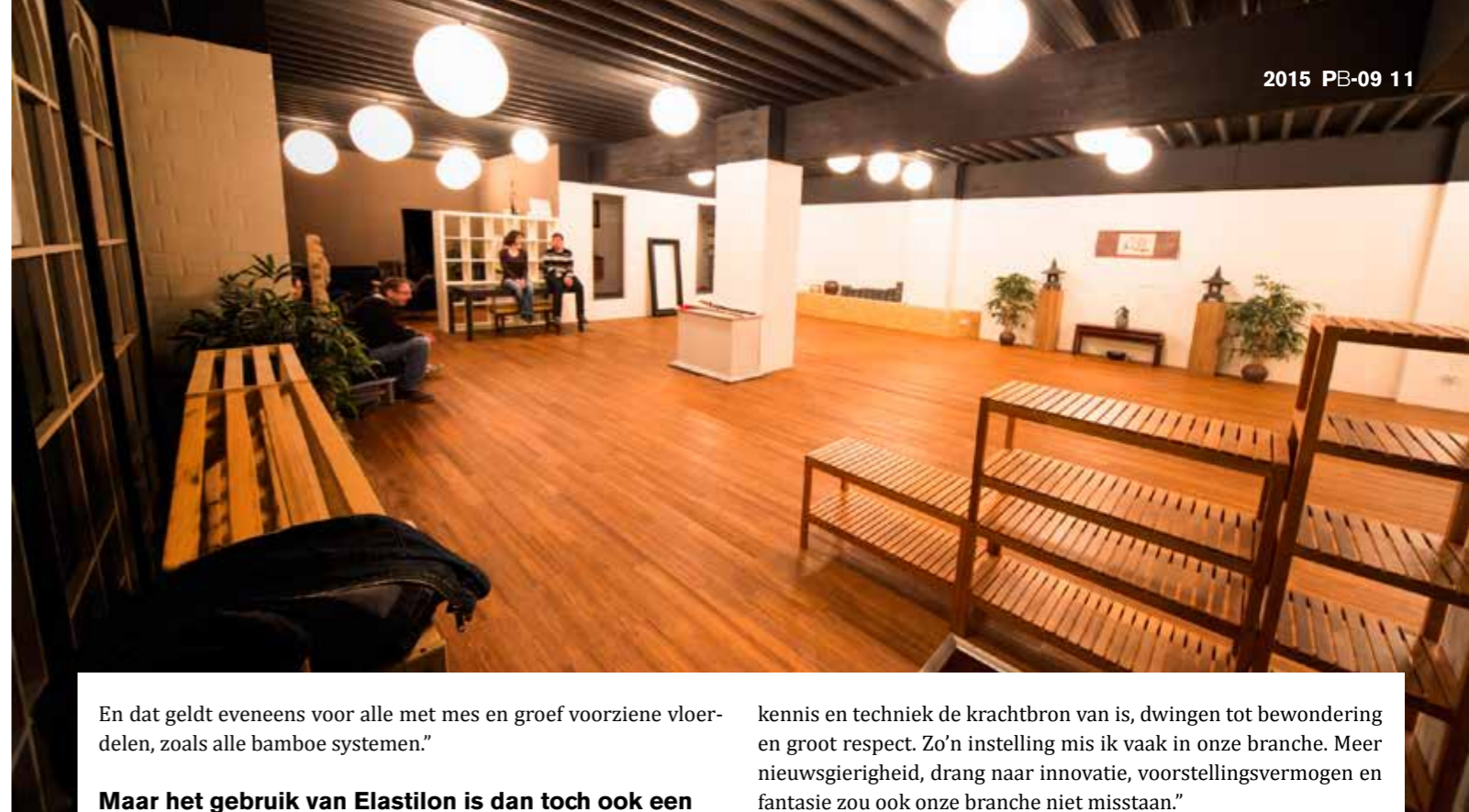
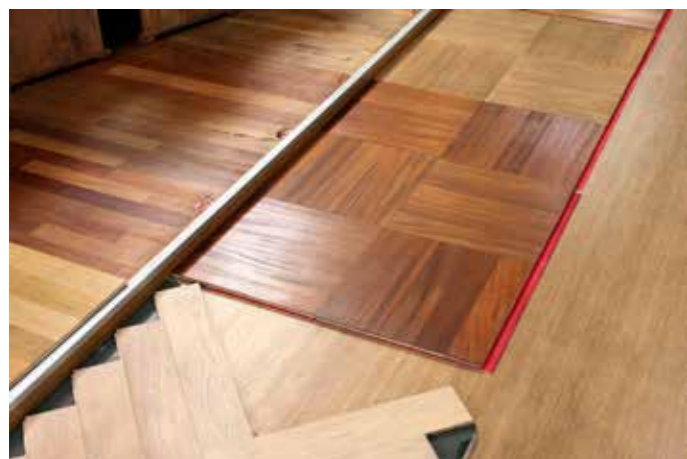
U maakt bezwaar tegen de in uw ogen onnodige complexiteit, die in het artikel rond het leggen van tweelaagsparket wordt geadviseerd.

“Ja, dat is namelijk de reeks aan totaal overbodige en onzinnige rituelen die volgens uw artikel het leggen tot reeks van uiterst risicovolle en heikele verrichtingen maakt. Is het niet in uw eigen woorden, dan in de woorden van de leveranciers, die u citeert. Die doen vermoeden dat men een welhaast academische achtergrond moet hebben om dit product zonder problemen toe te kunnen passen en

dat men onderhand een parkettoloog moet zijn met een half laboratorium aan attributen om zich nog aan dit risicovolle tweelaags-parket te wagen.

Maar u zult begrijpen dat een lijmlieferancier, in samenwerking met een parketfabrikant, graag de klanten zo goed mogelijk wil instrueren om fouten bij het leggen te voorkomen?

“Dat is dan niet zo goed gelukt. Immers, met de door u genoteerde volgorde van handelingen, “lijkt” er niets meer mis te kunnen gaan. Het is echter zo duur, met zoveel totaal overbodige en uiterst risicovolle attributen, handelingen in welhaast onmogelijke omstandigheden, dat de voordelen ten opzichte van traditioneel tapijs totaal verdwenen zijn. Ik noem de ondervloer: “even” voorstrijken en vervolgens 24 uur wachten. Wat kost dat alleen al aan dat op en neer rijden. Het egaliseren met de vereiste wachttijden, tocht op de vloer, zonlicht, watertemperatuur -te koud, te warm ; te droog of te nat- of de kuipen wel schoon genoeg zijn. Het zijn allemaal -naar de technische stand van NU- achterhaalde, onnodige, kostbare en gecompliceerde handelingen die leverancier en consument tijd en daarmee veel, heel veel geld kosten en tot ontevredenheid en mogelijk veel klachten kunnen leiden. Het is tevens de vluchtstrook voor de lijmproducent richting parketbedrijf, dat zich daartegen niet meer verdedigen kan, dit terwijl de consument in diens leverancier een onnaams en hemels vertrouwen stellen moet. Het contraire daarvan is de combinatie Elastilon met tweelaagsparket. Het is stukken goedkoper, sneller, absoluut risicoloos en overzichtelijk.

En dat geldt eveneens voor alle met mes en groef voorziene vloerdelen, zoals alle bamboe systemen.”

Maar het gebruik van Elastilon is dan toch ook een gekleurd verhaal?

“Elastilon is geen verhaal, maar werkelijkheid en feitelijkheid. Op Google kunt u zien hoe snel en breed het zich over de gehele wereld heeft verbreid en nog aan het verspreiden is. Voorstrijken, primers en noem al die middelen en werkzaamheden maar op, we hebben het sinds 1994 niet meer gebruikt en dit heeft niet geleid tot een stortvloed aan klachten. Integendeel. Wij waren daar juist vanaf. Egaliseren doen wij, indien nodig, natuurlijk ook, maar niet met al die omslachtige werkzaamheden en toestanden er om heen. Én, zonder de ondergrond door die zware egaliering, nog meer te belasten, waardoor die inklinking ervan juist veroorzaakt is. Luchtbevochtigers werden in uw verhaal weliswaar niet genoemd. Bij Elastilon zijn die echter nodeloos. Het Elastilon systeem is 50 tot 70% sneller en efficiënter dan de traditionele methoden zoals die in uw verslag beschreven zijn. Bovendien is het looppeluid in combinatie met tweelaagsparket uiterst zacht en fluisterstil. In appartementen behoeft het geen bouwkundige voorzieningen. De contactgeluid reductie is namelijk veel hoger is dan de vereiste 10 dB.”

Men heeft te weinig oog voor vernieuwingen in de parketbranche?

“Wie zich niet continu aan de vrij verkozen leerplichtwet houdt, valt stil. De ontwikkelingen in, bijvoorbeeld, de glastuinbouw waar

kennis en techniek de krachtbron van is, dwingen tot bewondering en groot respect. Zo'n instelling mis ik vaak in onze branche. Meer nieuwsgierigheid, drang naar innovatie, voorstellingsvermogen en fantasie zou ook onze branche niet misstaan.”

Wat kenmerkt de branche nog meer, volgens u?

“Laminaat aanbieden voor € 2,99 per vierkante meter. Daar krijgt men zelfs geen triplex voor. Houten (grenen en eiken) vloerdelen -vooral geraffineerd en verleidelijk verpakt- waarvan de prijs van de verpakking hoger is dan de inhoud ervan en die -verkeerd geprofileerd- tegen belachelijke prijzen, ongeloofwaardige kortingen en zonder enige technische kennis worden verkocht. Al die “parketspecialisten”, die in tijden dat de branche floreerde pas zijn ontstaan. Zij hebben met z'n allen de markt verpest door het stutten met prijzen en het promoten van gratis leggen. Die negatieve spiraal moeten we met z'n allen doorbreken door weer serieus te worden met een serieus en degelijk kwaliteitsproduct waar een normale prijs voor wordt gevraagd. Ook wanneer het economisch minder gaat. Wat ook verdwijnen moet is het vijanddenken in de branche. Elke vakgenoot is per definitie slecht. Kom ook niet met die stomme modeterm concullega aanzetten. Nee, het is en blijft mijn concurrent, maar met waardering en respect. In het buitenland, met name in Duitsland, waar ik vroeger heb gewerkt, zit men, met die gewaardeerde concurrent aan een grote ronde tafel achter een pot bier en deelt -aan die Stammtisch- ervaring en kennis met elkaar. Zo zouden ook hier gelijkgezinden onder ons elkaar moeten zoeken. Daaruit kan de branche alleen maar voordeel en hernieuwd aanzien putten.”

